

Универзитет “Св. Кирил и Методиј” Скопје
Стоматолошки факултет Скопје

ИЗВЕШТАЈ

**ЗА САМОЕВАЛУАЦИЈА НА КВАЛИТЕТОТ
НА ВИСОКООБРАЗОВНИОТ ПРОЦЕС
НА СТОМАТОЛОШКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ
ВО СОСТАВ НА УНИВЕРЗИТЕТОТ
„СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ**

**Комисија за самоевалуација
(период од 2007 до 2012 год.)**

Скопје, април 2013 год.

1. ВОВЕД

Евалуацијата на високообразовниот процес на факултетите е дадена како обврска во Законот за високо образование (Службен весник на РМ, 35/08, 103/08, 26/09, 83/09, 99/09, 115/10, 17/11 и 15/13). По дефиниција, евалуацијата претставува процена на квалитетот на високото образование која опфаќа бројни експлицитни процедури за проценување на квалитетот на високообразовните институциите, на академскиот кадар и на нивните студиски програми според правила усвоени од надлежните институции во Европската Унија.

Евалуацијата се врши преку евалуациски методи како надворешна евалуација и како самоевалуација. Надворешната евалуација е надлежност на самостојно тело формирано од државата, додека самоевалуацијата е законска обврска на самата високообразовна институција.

За исполнување на оваа обврска, според укажувањето бр. 09-504, од 25.3.2013 година, а според член 77 од Законот за високо образование, член 315 од Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и Правилникот за внатрешните односи и работењето на Стоматолошкиот факултет во состав на УКИМ, Наставно-научниот совет на 5-тата седница одржана на 08.3.2013 год. изврши избор на членови на Комисија за евалуација на

Стоматолошкиот факултет во состав:

1. Проф. д-р Марија Зужелова
2. Проф. д-р Владимир Поповски
3. Проф. д-р Киро Ивановски
4. Проф. д-р Мира Јанкуловска
5. Доц. д-р Илијана Аџисанкова Муратовска
6. Панев Дејан, студент
7. Анета Михаилова, студент

Мандатот на членовите на оваа комисија од редот на наставниците е 4 години, а од редот на студентите е 2 години, без право на реизбор. Веднаш по изборот Комисијата одржа состанок, на кој како претседател на Комисијата беше избрана проф. д-р Марија Зужелова. Самоевалуацијата е извршена на начин и според условите утврдени со Статутот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје и Упатството за самоевалуација. При тоа се земени предвид анализите и заклучоците дадени во последниот самоевалуациски извештај од 2007 година.

Комисијата за евалуација го изготви овој извештај врз основа на сопствените истражувања како и врз основа на извештаите на поткомисиите за евалуација на студиските програми за доктори по стоматологија, стручни забни техничари и стручни стоматолошки сестри во состав:

Поткомисија за самоевалуација на доктори по стоматологија:

1. Проф. д-р Златанка Белазелкоска,
2. Проф. д-р Мирјана Поповска,
3. Проф. д-р Марија Стевановиќ,
4. Михаило Штрков, студент,
5. Никола Маролов, студент.

Поткомисија за самоевалуација на стручни забни техничари:

1. Проф. д-р Јагода Бајевска,
2. Доц. д-р Гордана Ковачевска,
3. Насл. доц. д-р Никола Гиговски,
4. Антонела Амповска- студент,
5. Маријан Митовски-студент.

Поткомисија за самоевалуација на стручни стоматолошки сестри:

1. Доц. д-р Марија Пеева-Петреска,
2. Насл. доц. д-р Ана Сотировска,
3. Насл. доц. д-р Маја Пандилова,
4. Марија Трпчева-студент,
5. Цветанка Алексова-студент.

2. Самоевалуација на Стоматолошкиот факултет

2.1. Опис на Стоматолошкиот факултет

Стоматолошкиот факултет во Скопје е членка на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј". Првите корени на високообразовниот процес од оваа област потекнуваат од 1948/49 година, кога е основана Клиниката за усни, забни и вилични болести.

Во 1959 година е формиран Стоматолошки оддел при Медицинскиот факултет во Скопје. Првата генерација на студенти (вкупно 37) на Стоматолошкиот оддел при Медицинскиот факултет во Скопје е запишана и во учебната 1959/60 година, со свој наставен план и програма, во траење од 4 год. Стоматолошкиот оддел во тој момент има 2 професора, 1 доцент и 3 соработници, а во едукацијата на студентите е вклучен и кадар од Медицинскиот, Природноматематичкиот факултет и кадар од стоматолошките факултети на бишите југословенски простори.

Најголемиот дел на наставата (околу 76.9% од сите наставни предмети) се одвива на Природно-математичкиот факултет и Институтите и Клиниките на Медицинскиот факултет.

Во 1962/63 и 1964 година практичната настава по дентална патологија, детска и превентивна стоматологија, болести на устата и забите и протетика се изведувала во два провизорни објекти, а по ортодонција и орална хирургија на Клиниката за усни, забни и вилични болести.

Во 1965 година, наставните единици се интегрирани во Стоматолошка Клиника на Медицинскиот факултет со самостојно финансирање.

Во 1969 година стоматолошкиот наставен кадар брои 3 професори, 2 доценти, 3 универзитетски предавачи и 13 асистенти.

Во 1974/75 год. се изградени два објекти - зградата на стоматолошките клиници и зграда за максилофацијална хирургија, со околу 11.340 м² работна површина со студентски и рутински сали со 110 работни места, амфитеатар, лаборатории, простор планиран за библиотека, операциона сала, стационар со околу 30 кревети, а дел од провизориумите останале за потребите на администрацијата.

Во 1977/78 година Стоматолошкиот оддел при Медицинскиот факултет прераснува во самостоен Стоматолошки факултет, со поголема можност за натамошен развој и перспектива.

Во 1980 година Факултетот е издвоен во посебна работна организација со две основни организации: ООЗТ Стоматолошки Клиники, ООЗТ Максифацијална хирургија и работна заедница на факултетот - Секретаријат.

Формираните 8 клиники на Факултетот преставуваат основно стручно-научно јадро на основните стручни стоматолошки предмети.

Од 2002 и 2003 год. изградени се нови 650 м² корисна површина каде е сместен Деканатот на Стоматолошки факултет, проширени се наставните бази со нови работни места за потребите на студентските вежби од стоматолошките студии, задоволени се потребите за двете нови додипломски студиски програми, отворени се 3 нови операциони сали на Клиниката за орална хирургија, формиран е Импантолошки центар и Едукативен центар со 10 нови работни места. Набавени се нови стоматолошки работни места на скоро сите Клиники што го сочинуваат Универзитетскиот Стоматолошки Клинички Центар. Формирани се два ВИП Кабинети, отворен е посебно оддел за тријажа и оддел за ХИВ, хепатит и други ризични групи.

Со Законот за високо образование од 2008 год. беа предвидувани битни измени во функционирањето на Универзитетот "Св.Кирил и Методиј" - Стоматолошки факултет Скопје, односно со Законот се предвиде Универзитетот "Св.Кирил и Методиј" во Скопје-Стоматолошки факултет и јавните здравствени установи Универзитетски стоматолошки клинички центар, односно Универзитетска Клиника за максифацијална хирургија да склучат спогодби за уредување на меѓусебните односи во вршењето на високообразовната, научно-истражувачката и здравствената дејност како функционална целина, а се согласно потребите за спроведување на студиските програми на Факултетот.

Новиот Закон за високо образование повлече и измена во Законот за здравствена заштита според кој Универзитетската клиника, односно Универзитетскиот клинички центар треба да ја врши образовната и научно-истражувачката дејност на начин кој заедно со вршењето на здравствената дејност ќе обезбедува функционална целина на трите дејности, а согласно потребите на Стоматолошкиот факултет за спроведување на студиските програми.

За воспоставување на соработка во областа на високото образование и здравствената заштита, а со цел обезбедување на квалитетно образование и спроведување на здравствена заштита во универзитетските клиники на 15.04.09г., Министерството за здравство на РМ и Универзитетот "Св.Кирил и Методиј" во Скопје потпишаа Меморандум за соработка. Меморандумот го потпишаа министерот за здравство на РМ г.Бујар Османи и ректорот на Универзитетот "Св.Кирил и Методиј" во Скопје проф. д-р Велимир Стојковски, а на свеченоста покрај други гости присуствуваа и деканите на Стоматолошкиот и Медицинскиот факултет во Скопје.

Потпишувањето на овој Меморандум за соработка ја означи имплементацијата на Законот за високо образование и Законот за здравствена заштита, имено значајно е да се каже дека е постигнат чекор напред во реализација на законските нормативи односно Стоматолошкиот факултет при УКИМ и универзитетските клиники ЈЗУ Стоматолошки клинички центар Св.Пантелејмон и ЈЗУ Клиника за максифацијална хирургија, на 27.05.2009 година склучија спогодби за уредување на меѓусебните односи во вршењето на образовната, научно-истражувачката и здравствената дејност како функционална целина согласно со потребите за спроведување на студиските програми, како и за уредување на работниот однос на лицата избрани во звања кои се вработени на Универзитетските клиники.

Спогодбите беа потпишани од страна на ректорот на Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“, деканот на Стоматолошкиот факултет и директорите на двете Универзитетски клиники, Универзитетски стоматолошки клинички центар и Универзитетска Клиника за максифацијална хирургија.

Покрај големите залагања и превземени низа активности и средби во функција да се спроведе целосно наведеното, за првпат во историјата на Стоматолошкиот факултет се реализира и дојде до вработување и уредување на работниот однос на наставно-научните работници и соработници на Факултетот, а вработени на Клиниките.

2.1.2. Мисија на Стоматолошкиот факултет

Стоматолошкиот факултет во Скопје е академска институција, единица на УКИМ која има важна мисија во спроведувањето и развојот на високообразовната, научноистражувачката и апликативната високостручна-здравствена дејност од областа на стоматолошката наука и практика.

Оваа мисија Стоматолошкиот факултет ја реализира преку базичните додипломски студии, потоа преку постдипломските академски магистерски и докторски студии и постдипломските стручни студии специјализација и субспецијализација од различни гранки на стоматологијата. Исполнувањето на ова важна општествена мисија, Стоматолошкиот факултет ја остварува преку образовни, научноистражувачки и практични здравствено апликативни активности.

Реализацијата на оваа мисија ќе се спроведува преку:

1. Потврдени и искусни професори, доценти и асистенти, коишто се докажани како на национално, така и на меѓународно ниво;
2. Студенти запишани на додипломски, постдипломски и докторски студии, коишто се едуцираат преку европските студиски програми;
3. Примена на современи нагледни наставни средства, во сите нивоа на студиските циклуси;
4. Осовременување на базичната студентска библиотека со современа домашна и странска стручна литература;
5. Воведување на дигитални електронски протоколи за евиденција на положените студентски испити;
6. Примена на современи информатички технологии, техники и материјали во сите области на стоматолошката наука;
7. Имајќи го во предвид фактот што факултетот има наставен и помошно наставен кадар коишто можат предавањата да ги изведуваат на некој од светските јазици, отворање на студии по стоматологија за странски студенти, на пример, од англиското говорно подрачје;
8. Интензивирање на нивото на меѓуфакултетска соработка со сродните факултет во рамките на УКИМ, како и со други странски стоматолошки факултети;
9. Повикување на потврдени, познати предавачи од странство да одржуваат настава од одредени интересни подрачја од областа на стоматологијата;
10. Мотивација на докторите по дентална медицина како и на стручните забни техничари и стручните стоматолошки сестри за континуирана стручно-апликативна едукација и по нивното дипломирање.

2.1.3. Визија

1. Стоматолошкиот факултет, како единка во рамките на УКИМ, во својата богата петдецениска традиција има визија да ја задржи и зајакне лидерската позиција во областа на стоматологијата. Со својата поставеност факултетот претставува единствена, функционална и неделива академска високообразовна целина.

2. Во реализацијата на оваа визија Стоматолошкиот факултет се потпира на имплементација на современи информатички технологии и опрема, коишто во значителна мера помагаат во осовременување на сите нивоа на едукативниот процес и истиот го прават поедноставен и полесно разбирлив.
3. Преку користење на аудио и видео информатички технологии т.н. telepraesens техника на наставниците и на студентите ќе им се отвори широк хоризонт и можност за едноставен и непосреден увид во теоретските и практичните сознанија на другите, странски стоматолошки факултети.
4. Паралелно ќе се работи на збогатување и зајакнување на матичната библиотека преку формирање на електронска архива и база на библиотечниот фонд, модернизација на студентската административна служба според потребите и препораките на целосно интегриран универзитет.
5. Натомошно унапредување и осовременување во стручна и техничка смисла на нашето списание Македонски стоматолошки преглед преку воведување нови содржини и информации од сите области на стоматологијата. На тој начин МСП ќе стане респектирано и посакувано списание каде авторите ќе може да ги објавуваат своите стручно-научни трудови.

3. Цели и задачи на Стоматолошкиот факултет

Стоматолошкиот факултет ги има зацртано следните цели и задачи:

1. Едуцирање(формирање) на високо стручни кадри од областа на стоматологијата со звање Доктор по денгална медицина, од кои се регрутира (со понатомозна едукација) и наставно-научниот кадар на факултетот;
2. Реализацијата на надворешна соработка со високо-образовни научно-истражувачки институции од земјата и од странство.
3. Едуцирање на стручни кадри со звањата: стручен забен техничар-ортодонт /протетичар и стручна стоматолошка сестра.
4. Постојано унапредување на стоматолошката здравствена дејност преку континуирана едукација.

4. Студиски програми на Стоматолошкиот факултет

На Стоматолошкиот факултет се реализираат следните студиски програми:

А. Додипломски I циклус на студии:

1. Додипломски студии за доктори по стоматологија;
 2. Додипломски студии за стручни забни техничари;
 3. Додипломски студии за стручни стоматолошки сестри.
- Б. II циклус на студии- Магистерски студии;
- В. III циклус докторски студии по стоматологија.
- Г. Специјализации од одредени специјалности на стоматологијата:

А. 1. Додипломски студии за доктори по стоматологија

Во времето за кое се спроведува самоевалуацијата на Факултетот се реализираат паралелно две студиски програми за едукација на доктори по стоматологија, односно доктори по денгална медицина.

Од учебната 2003/2004 година првпат на Стоматолошкиот факултет се запиша првата генерација студенти по нови изменети наставни и предметни програми за петгодишни студии за доктори по стоматологија според ЕКТС кои Наставно-научниот совет на факултетот едногласно ги усвои на својата 22 редовна седница одржана на 14.05 2003 година.

Се работи за студиска програма со која се направени битни измени и дополнувања и е извршена потполна реорганизација на наставниот процес според Европскиот Кредит трансвер систем (ЕКТС). Со ова ЕКТС се одвојува од многу други програми за мобилност на студентите и овозможува понатамошни студии во странство, како и транспарентност во наставната програма со обезбедување на детаљни информации за програмата и предметите, како и нивната релевантност за соодветниот степен, меѓусебна доверба на факултетите, односно научните установи на Универзитетот и нивно меѓусебно спогодување, како и спогодување со други партнерски факултети, односно универзитети во земјата и во странство и на крај она по што новиот наставнообразовен процес веднаш се препознава е употребата на кредити како мерка за оптовареност на студентите.

Во оваа смисла реорганизацијата на наставата опфати:

1. Рационализација на наставните програми, намалување на вкупниот фонд на часови и реализација на наставата во 10 семестри, наместо досегашните 12 семестри;
2. Потполно преминување на семестралната настава;
3. Воведување на нови методи на учење: интерактивна настава, семинари, индивидуални проекти, летна пракса и др.;
4. Воведување на нови методи во проверката на континуираното учење и транспарентен систем на формирање на завршната оценка, со бодовна скала, преку која студентот во секој момент може да знае како му се вреднува активноста, трудот и знаењето на секој од предметите;
5. Воведување на три испитни сесии;
6. Со скратување на должината на студии на Стоматолошкиот факултет од 12 на 10 семестри, како и со менувањето и дополнувањето на наставната програма, Стоматолошкиот факултет станува компатибилен со сродните Стоматолошки факултети во другите европски земји.

Оценување на студентите доктори по стоматологија

Во текот на студирањето потребниот број на кредити студентот ги остварува преку континуирано и завршно оценување. Се води евиденција за редовност, се оценува секоја активност на студентот, на тој начин преку континуираното оценување, студентот стекнува бодови за секоја своја активност. Проверувањето на знаењето на студентите се одвива по пат на проверка на знаењето со тестови, колоквиуми, практичен и усмен испит, а студентот може да полага откако ќе ги оствари потребните бодови од континуираното оценување, така што завршната оценка се формира од вкупно освоените бодови по двете основи на оценување.

Оценување на знаењето на студентите се спроведува во 3 испитни сесии. (февруарска, јунишка и септемвриска испитна сесија). Термините за одржување на испитите во секоја сесија се закажуваат пред почетокот на сесијата и се огласуваат на огласна табла.

Студиската програма за доктори по стоматологија е со 4755 вкупен фонд на часови, од кои теоретската настава е застапена со 2205 часа, односно 46,37%, а практичната настава со 2550 часа или 53,62% распоредени во 10 семестри, односно во 5 години.

На стручните предмети отпаѓаат 2790, од кои 1065 теоретска и 1725 практична настава часови, односно 59.9% отпаѓа на практична настава по стручните предмети, со која студентите се оспособуваат за обавување на својата одбрана професија.

Од вкупниот број на предмети на студиската програма, 50 се задолжителни, 10 се изборни и 2 факултативни, од кои пак, стручни предмети се вкупно 42 основни предмети - вкупно 29, Општо образовни предмети: вкупно 4.

Студиската програма и предметните содржини кои се изучуваат во основа се соодветни на звањето кое се стекнува со завршувањето на студиите доктор постоматологија.

Бројот на контакт часови се движи до 30 часа неделно, а се состои од предавања (теоретска настава), претклинички и клинички вежби (практична настава), консултации, колоквиуми, тестирања, интерактивна настава, семинарска работа и испити.

Во досегашниот период Стоматолошкиот факултет се стекна со конкретни искуства за суштинската издржаност на едукативниот процес кои ја сугерираа потребата од промени и прилагодувања на студиските програми пред се кон успешна имплементација на боловските принципи од една страна и континуираното осовременување на студиите и усогласување на истите согласно новиот ЗВО од друга страна.

Учебната 2010 /2011 година се запиша осма по ред генерација на студенти кои се запишуваат по кредит трансфер системот на Стоматолошкиот факултет, а првата генерација на студенти по најново изменетите студиски програми од прв циклус на студии на Стоматолошкиот факултет . Последните измени на студиските програми мораа да бидат направени за да се усогласиме со новиот Закон за високо образование и вградувањето на препораките од Боловската декларација. Имено традиционалната програма и традиционалниот метод на учење не се доволни за да се образува еден стоматолог, забен техничар или стручна стоматолошка сестра, кој ќе може да одговори на денешните потреби на пазарот на трудот. Од овие причини новите студиски програми се карактеризираат со воведување на флексибилност во истите, интегрираност на базичната биомедицинска и стоматолошка наука како вертикално така и хоризонтално каде студентот е поставен во центарот на процесот на учење.

Согласно ова интензивно се работеше на припрема и изработка на новите “Водичи низ студиите” со помош на кои студентите на време на почетокот на учебната година се запознаваат со целокупната студиска програма што ја избрале, правилата на студирање, оценувањето, испитните рокови и сл. Истите беа отпечатени и навреме на почетокот на учебната година со свеченото доделување на индексите се поделија на новата генерација студенти од сите три студиски програми од првиот циклус на студии.

Табела 1. Преглед на часови по семестар теоретска и практична настава, задолжителни и изборни предмети

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ				ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ		
СЕМЕСТРИ	ТЕОРЕТСКА	ПРАКТИЧНА	ВКУПНО	ТЕОРЕТСКА	ПРАКТИЧНА	ВКУПНО
I	210	165	375	/	/	/
II	180	165	345	/	/	/
III	230	125	355	/	/	/
IV	225	165	390	/	/	/
V	195	195	390	/	/	/
VI	120	180	375	210	30	240
VII	175	210	385	/	/	/
VIII	180	300	480	/	/	/
IX	150	375	525	/	/	/
X	105	315	420	90	90	180
ВКУПНО	1770	2195	3965	300	120	420

Од табелата се гледа дека практичната настава е застапена со поголем фонд на часови кај задолжителните предмети, што не е случај со изборните каде состојбата е обратна, односно на теоретската настава отпаѓаат поголем фонд на часови што во иднина треба да се измени.

Оптовареност на студентот/часови по семестри

години	I		II		III		IV		V		вкупно
семестри	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	
Предавања	210	180	230	225	195	120	175	180	150	105	1770
Подготовка за предавања	135	135	170	145	135	75	130	125	80	75	1205
Консултации	45	50	45	40	45	35	45	30	40	25	400
Вежби	165	165	125	165	195	180	225	300	375	315	2195
Подготовка за вежби	95	110	80	100	105	80	80	90	80	65	885
Оценување	250	260	260	225	225	165	245	175	175	135	2115
Индивидуален проект						75					75
Вкупно	900	900	900	900	900	750	900	900	900	720	8645

Вкупната оптовареност, работа (предавања, вежби, подготовка за предавања и вежби, домашно учење семинари и сл.) на студентите по семестар изнесува 900 часа, а на годишно ниво 1800 часа. Оваа оптовареност произлегува од бројот на кредитите коишто студентите ги освојуваат во текот на еден семестар, односно 30 кредити. За освојување на еден кредит е предвидено студентот да вложи 30 часа работа.

Табела. 2. Преглед на запишани студенти по учебни години и проодност на студентите по години во студиската програма доктори по дентална медицина

2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	Дипломирале	Процент
I семестар 151	III семестар 138	V семестар 138	VII семестар 140	IX семестар 140	136	90,06%
	I семестар 90	III семестар 102	V семестар 110	VII семестар 106	/	97,77%
		I семестар 91	III семестар 90	V семестар	/	90,10%
			I семестар 97	III семестар 96	/	96,90%
				I семестар 106	/	100%

Она што мора да се нагласи како новина што за првпат се реализираше во учебната 2010/11 година е Одлуката на Владата за намалување на износот на средствата за партиципирање и кофинансирање на студиите општо на сите факултети, па и на нашиот. Висината на партиципацијата што треба да ја плаќаат студентите од државната квота согласно Одлуката изнесува 200 евра, а за кофинансирање на студиите 400 евра во денарска противвредност, што навистина е незамисливо за покривање на трошоците за едукација на еден студент по стоматологија. Ова посебно од причина што општо познато е дека

стоматологијата е скапа професија и во светот па и кај нас и сегашната состојба не би можела да се толерира во иднина, затоа што нашата единствена цел е создавање квалитетни кадри, а не дипломи.

Споредбено со други земји имаме најмал број на жители по стоматолог, а оралното здравје на населението е на прилично ниско ниво. Затоа во изминатиот период се превземени повеќе активности околу измена на оваа состојба, а уште посериозни мерки треба да се превземат во најблиска иднина од причина што заедно во соработка со Стоматолошката комора сметаме дека сме најповикани да се избориме за организацијата на студиите на стоматолозите и самото чинење на истите.

Позитивни моменти во студиската програма за доктори по дентална медицина

Солидни услови (современа опрема) за изведување на теоретската и практичната настава;

1. Добрата теоретска и практична подготовка на студентите овозможува формирање на стручни стоматолошки кадри спремни да пружат квалитетна стоматолошка здравствена услуга на населението;
2. Можноста за натамошно надградување по завршените студии преку последипломските студии (магистерски или специјалистички студии, докторски).
3. Воведена е последипломска континуирана едукација;
4. Поголема проодност на студентите;
5. Полесно совладување на материјалот;
6. Интерактивна настава;
7. Подобра подготвеност на студентот за реализација на практичната настава.

Негативни моменти во студиската програм

1. Останува оцената дека и со промените на студиската и предметната програма тие се предимензионирани и преобемни;
2. Сериозен проблем коишто сеуште неможеме да го надмине според нашите желби е несоодветното обезбедување на пациенти за практична настава на студентите, имено пациентите нерадо се согласуваат на стоматолошки третман на студентските вежби.
3. Вклучување на поголем број наставници и соработници во студентските групи кога се изведуваат практичните вежби со пациенти.
4. Во однос на содржините на наставните предмети, се забележува извесно преклопување (повторување) во различни предмети.

Предлог за подобрување на негативните моменти

1. Доусовршување и модифицирање на студиската додипломска програма со прилагодување според број и предметни содржини со сродните студиски програми од европскиот образовен систем;
2. Намалување на бројот на испитите преку групирање на слични предмети;
3. Намалување или целосно укинување на партиципацијата за трошоците на терапевтските зафати како стимуланс за пациентите кои ќе прифатат стоматолошки третман на студентските вежби со што ќе се зголеми ефикасноста на студентските вежби. (недоволниот број на пациенти на клиничките вежби е најчеста забелешка на студентите).

4. Подобрување, односно зголемување на финансирањето од страна на Министерството за образование со цел намалување на бројот на студентите во група за практична настава (по можност по три студенти во група за работа со пациенти)
5. За надминување на проблемот на преклопување на наставните содржини во различни предмети, препорачуваме усогласување од страна на одговорните наставници од соодветните предмети, со цел избегнување на дополнително оптоварување на студентите.

Преземени мерки за подобрување

1. Воведена е интерактивна настава, преку спроведување на тестови, колоквиуми;
2. Обезбедена е компјутерска училница за компјутерско полагање на тестовите со што се намалува можноста за субјективизам и непотизам;
3. Издадени се учебници и учебни помагала скоро по сите стручни предмети на македонски јазик.

Компетенции кои дипломираниот доктор по стоматологија ги поседува со дипломирањето

Дипломираниот доктор по стоматологија се стекнува со знаења и вештини за пружање на стоматолошки здравствени услуги од областа на примарната стоматолошка здравствена заштита со која вклучува: патологија на тврдите забни ткива, патологијата на забната пулпа и пародонтот, современи реставративни материјали; орална патологија, изработка на тотални и парцијални протези и упатства за нивно користење и одржување, изработка на денгални коронки и мостови, плексус, спроводна анестезија, инструменти, техника на екстракција на заби, компликации и нивно решавање, акути одонтогени инфекции, терапија на кариесот и компликациите на кариесот, трауматски повреди на забите и потпорниот апарат на забите, превентивни мерки за одржување на оралното здравје. Стекнатите знаења и вештини за време на студиите докторот по стоматологија ќе ги пласира (извршува) преку клиничката практика во приватните стоматолошки ординации и државните ординации. Дел од докторите по денгална медицина стекнатите знаења и вештини ќе имаат можност да ги пласираат и надвор од границите на нашата држава.

A. 2. Додипломски студии за стручни забни техничари

Повеќедецениски нагласениот недостаток од диференцирани високостручни профили во стоматолошката дејност во РМ резултираше со нагласена неусогласеност во стручно-научното спознание помеѓу докторот стоматолог и неопходно потребните стоматолошки соработници. Имајќи предвид дека стоматолошките дисциплини во последно време доживуваат интезивен развој во сферата на севкупната екипираност, постојниот стоматолошки кадар со средно образование се обидува со скапи дополнителни едукации да ги следи современите достигнувања. Тоа секако укажува дека само квалитетно формиран додипломски стручно диференциран и профилиран стоматолошки кадар со успех ќе може да ги користи софистицираната опрема и материјалите во стоматологијата, како базичен предуслов за активно и кооперативно вклучување во секојдневната тимска стоматолошка практика.

Стоматолошкиот факултет во Скопје, како член на УКИМ е првата високообразовна институција во нашата држава на која се организираат студии за стручни забни техничари, односно тоа е високообразовна установа којашто се занимава со едуцирање на ваков профил на кадар.

Преку организирање на овие студии се очекува да се задоволат потребите од стручни забни техничари како здравствени работници коишто своето професионално место ќе го најдат во јавниот и приватниот дентален сектор.

Ректорската управа на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”, во Скопје, на 60-тата седница, одржана на 27.2.2002 година, го прифати и усвои Проектот за организирање на додипломски стручни студии за стручни забни техничари, а истиот беше усвоен на 18-та седница на Наставно-научниот совет (ННС), на Стоматолошкиот факултет во Скопје, одржана на 9.5.2002 година.

Како резултат на тоа во учебната 2002/03 година на новоотворените студии се запиша првата генерација студенти.

Образованието на овие кадри трае три години, со строго определена наменска наставна програма за остручување на стручни забни техничари, коишто со своето знаење наполно ќе можат да одговорат на потребите на една високо професионализирана здравствена стоматолошка заштита во функција на обезбедување поквалитетно орално здравје на нашето население.

Со завршувањето на студиската програма, стручните забни техничари ќе се оформат во високостручни здравствени работници коишто се оспособени за самостојна креација и изведување на сложени заботехнички постапки во заботехничките лаборатории.

На оваа студиска програма до нејзината прва измена се запишаа вкупно 3 генерации студенти.

Искуството во изминатите три години покажа одредени недостатоци во студиската програма за што се пристапи кон нејзина измена во 2005 година. На својата 32 седница одржана на 16.3.2005 година, Наставно-научниот совет на Стоматолошкиот факултетот го усвои Проектот за измени и дополнувања на студиската програма за стручни забни техничари. Ректорската управа на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј”, на 96-тата седница одржана на 29.6.2005 година даде согласност на Проектот за измена и дополнување на студиската програма додипломски студии за стручни забни техничари. Првата генерација на стручни забни техничари според изменетата студиска програма се запиша во учебната 2005/06. Според вака изменетата студиска програма се запишаа вкупно 5 генерации студенти до нејзината втора измена.

Поради усогласување со новиот Закон за високото образование од 2008 година со којшто се пропишуваат нови задолжителни елементи и содржини, кои треба да ги содржат студиските програми, се наметна неодложна потреба за нови измени и дополнување на студиската програма за стручни забни техничари. За таа цел на 6-та седница на ННС беше усвоен проектот за измени и дополнувања кој доби позитивно мислење од Ректорската управа на нејзината 135-та седница, одржана на 22.12.2009 година. Сенатот на УКИМ на 16-та седница, одржана на 29.12.2009 година донесе Одлука за усвојување на проектот за измените и дополнувањата на студиската програма за стручни забни техничари.

Одборот за акредитација на високото образование на 24-та седница одржана на 15.01.2010 година донесе Решение за акредитација на проектот за измените и дополнувањето на студиската програма за стручни забни техничари на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Првата генерација стручни забни техничари според оваа изменета студиска програма се запиша во учебната 2010/2011 год.

Најновата студиска програма за стручните забни техничари трае 3 години, односно 6 семестри и вкупно 180 кредити.

Наставата по секоја предметна програма се изведува во рамките на еден семестар.

Табела бр. 3

2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	дипломирале
I сем. 38	III сем. 37 97 %	V сем. 35 94,5%			31
	I сем. 42	III сем. 42	V сем. 42 100%		30
		I сем. 20	III сем. 19 95%	V сем. 15 79%	11
			I сем. 26	III сем. 19 73%	/
				I сем. 20	/

Од погорната табела евидентно е дека интересот за запишување на оваа студиска програма од страна на студентите бележи раст, но направените анализи за материјалниот трошок потребен за реализација на практичните вежби и вкупно потребните трошоци за едукација на овој профил покажаа дека уплатената партиципација не е во корелација со направениот трошок. Поради ова факултетот сметано од учебната 2009/10 ја намали вкупната бројка на запишани студенти на оваа студиска програма за 50%.

Со одлука на Влада во учебната 2009/10 год за првпат е дозволено запишување на студенти во државна квота на студиската програма за стручни забни техничари и стручни стоматолошки сестри, откако се тие основани во 2002 година односно од запишувањето на првата генерација 2002/03 година.

Табела бр.4. Број на запишани и дипломирани студенти на студиската програма за стручни забни техничари 2007/08,и 2008/09 каде се прикажува процентот на проодност односно дипломирани во рок при Стоматолошки факултет, Скопје.

Учебна година	Запишани	Дипломирани во рок	Процент
2007/08	38	32	84,2%
2008/09	42	30	71,42%

Од горенаведената табела се забележува дека проодноста на студентите е добра, односно најголемиот број од нив навреме ја завршуваат студиската програма.

Студиската програма за СЗТ има задолжителни предмети со вкупен број на 2070 часови, од коишто на теоретската настава припаѓаат 445 часови, односно 21,5%, додека на практичната настава припаѓаат 1625, односно 78,5%, во целиот наставнообразовен циклус.

Изборните предмети се застапени со 300 часа, од кои 210 часа односно 70% се теоретска настава, а 90 часа, односно, 30% се практична настава.

Табела 5. Број на часови од задолжителни и изборни предмети по семестри на студиската програма за СЗТ

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ				ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ		
семестри	теоретска	практична	вкупно	теоретска	практична	вкупно
I сем.	75	105	180	135	45	180
II сем.	100	260	360	/	/	/
III сем.	105	270	375	/	/	/
IV сем.	75	255	330	75	45	120
V сем.	90	345	435	/	/	/
VI сем.	/	390	390	/	/	/
Вкупно	445	1625	2070	210	90	300

Од табелата бр.5 се гледа дека студиската програма задоволува со практична настава што беше основна идеја при нејзиното донесување. Имено, 78,5% од вкупната настава отпаѓа на практичната настава, 21,5% отпаѓаат на теоретската настава. Исто така, може да се забележи и дека кај изборните предмети сликата е обратна, односно со 70% учествува практичната, а со 30% теоретската настава.

Согласно позитивните законски прописи, изборните предмети се задолжително застапени во студиските програми и сметаме дека и во овој дел во иднина би требало да се зголеми обемот на практичната настава.

Резултатите од полагањето според структурата на студиската програма се движат од 95 до 100%. Високиот процент на проодност се должи на добро организираната теоретска и практична настава, достапноста до стручна литература и секако ангажманот на наставниците и соработниците.

Студиската програма и предметните содржини кои се изучуваат во основа се соодветни на звањето кое се стекнува со завршување на студиите.

Денес на студиската програма стручни забни техничари, по стручните предмети, наставата ја изведува академски кадар (38 наставници и соработници) и тоа: 4 редовни професори, 4 вонредни професори, 5 доценти, 25 асистенти.

Практичната настава на студиската програма стручни забни техничари по стручните предмети ја изведуваат вкупно 25 асистенти.

Согласно студиската програма по завршувањето на сите испити предвидена е изработка на дипломска работа која во вкупниот број кредити учествува со 6 кредити. По одбраната на дипломската работа целосно се завршува студиската програма, односно денот на одбраната се смета за ден на дипломирање на студентот на студиската програма за стручни забни техничари.

Позитивни страни на студиската програма за СЗТ:

1. Во директен контакт со студентот се осознава неговата теоретска и практична подготвеност;
2. Континуирано учење и следење на наставата преку тестови, семинарски работи, интерактивна настава;
3. Солидни услови (современа опрема), за изведување на теоретската и практичната настава;
4. Добрата теоретска и практична подготовка на студентите овозможува формирање на стручни стоматолошки кадри, спремни да пружат квалитетна стоматолошка здравствена услуга на населението;
5. Поголема проодност на студентите;
6. Полесно совладување на материјалот;
7. Интерактивна настава и
8. Подобра подготвеност на студентот за реализација на практичната настава.

Негативни страни на програмата за СЗТ:

1. И понатаму останува оценката дека и со промените на студиските и предметните програми, тие се предимензионирани и обемни;
2. Проблем е обезбедувањето на пациенти за практична настава на студентите. Пациентите нерадо се согласуваат да бидат предмет на третман преку студентските вежби;
3. Скапи заботехнички материјали со кои треба да се изведуваат студентските практични вежби;
4. Скапа опрема и сервисирање на апаратурата со која што се изведуваат студентските вежби;
5. Мала застапеност на практичните вежби кај изборните предмети.

Предлог за подобрување на слабите страни

1. Доусовршување и модифицирање на студиската додипломска програма, со прилагодување по број и предметни содржини со сродните студиски програми од европскиот образовен систем;
2. Имплементирање на најзастапени додипломски студиски и програмски содржини од западно европските стоматолошки центри;
3. Преработка и редукација на изборните предметни програми со цел поголема практична настава;
4. По можност намалување на парцитипацијата за трошоците на терапевтските зафати како стимуланс за пациентите кои ќе прифатат стоматолошки третман на студентските вежби. Со што ќе се зголеми ефикасноста на студентските вежби. Со тоа ќе се надмине недоволниот број на пациенти на клиничките вежби, што е најчеста забелешка на студентите;
5. Подобрување, односно зголемување на износот на финансирање од страна на Министерството за образование, со цел набавка на современи заботехнички материјали за изведување на практичните вежби.

Преземени мерки за подобрување на квалитетот на студиската програма

1. Воведена е интерактивна настава, тестови, колоквиуми;
2. Обезбедена е компјутерска училница за компјутерско полагање на тестовите, со што се намалува можноста за субјективизам и непотизам;
3. Издадени се учебници и учебни помагала скоро по сите стручни предмети на македонски јазик.

Од почетокот на формирањето на студиската програма за СЗТ во учебната 2002/2003 година заклучно со 2012 година вкупно дипломираше 211 студенти.

Компетенции со кои се здобива дипломираниот стручен забен техничар

Студиска програма за додипломски студии за дипломиран стручен забен техничар, едуцира високо стручен оспособен здравствен работник, кој одговара на потребите на една високо професионализирана стоматолошка заштита: успешно, самостојно и креативно да изведува сложени забнотехнички постапки во стоматолошката лабораторија, според меѓународни стандарди и тоа преку изработка на протетички помагала за лекување на парцијалната, тоталната и други видови на беззабност со изработка на тотални и парцијални протези, изработка на коронки мостови, комбинирани фиксно-мобилни конструкции, супраструктури над денални имплантати, ортодонтски апарати и вилично лицеви реконструктивни протези, вклучително успешно да менаџира во својот специфичен сегмент од стоматолошката заштита.

Стектите знаења и вештини за време на студиите дипломираниот стручен забен техничар ги пласира преку лабораториска практика во приватни или државни забнотехнички лаборатории, тие се оспособени своите знаења и вештини да ги пласираат и надвор од границите на нашата држава.

А. 3. Студиска програма за стручни стоматолошки сестри (ССС)

Првата генерација на студенти на студиската програма за едукација на обрзован профил - стручна стоматолошка сестра се запиша на Стоматолошкиот факултет во Скопје во 2002/03 година. Причина за заживување на овој профил беше стручно образование на стручен кадар со пократко траење на дотогашните студии за доктори по стоматологија, а оспособување на кадар кој успешно би ги следел современите трендови во стоматолошката практика, вклучувајќи го унапредувањето на оралното здравје и превенцијата на оралните заболувања.

Повеќегодишната примена на студиската програма за додипломски студии за стручни стоматолошки сестри покажа одредени недостатоци, посебно во соодносот помеѓу теоретската и апликативната настава на одделни предметни програми. Тоа пак, ја наметна потребата од зголемување на фондот на часови на практичната настава. Усогласувањето на студиската програма со кредит-трансфер системот, односно квантифицирањето на оптовареноста на студентите (теоретска и практична настава) изразено преку кредити, како и потребата од усогласување со новиот ЗВО и имплементацијата на Болоњските принципи се главните причини за пристапување кон измените и дополнувањата на студиите за стручни стоматолошки сестри.

Исто така, досегашната реализација на наставно-образовниот процес, посебно во однос на исполнувањето на обврските од страна на студентите, покажа дека е неопходно да се продолжи времетраењето за изработка на дипломската работа на студентите.

Како резултат на сите наведени потреби, неминовно произлезе и потребата од промена на времетраењето на студиите од 5 во 6 семестри односно трансформирање на студиите од факултетски во универзитетски студии.

Ректорската управа на својата 127 редовна седница одржана на 30.12.2008 година даде согласност на Проектот за измени и дополнувања на студиската програма за додипломски студии за стручни стоматолошки сестри на Стоматолошкиот факултет кој беше усвоен на 47- та редовна седница на Наставно-научниот совет на факултетот одржана на 19.03.2008 година. Одборот за акредитација на високото образование на 19-тата седница одржана на

26.08.2009 год. донесе решение за акредитација на проектот за измените и дополнувањата на студиската програма за стручни стоматолошки сестри на Стоматолошкиот факултет во Скопје.

Студиската програма трае 3 години, односно 6 семестри со вкупно 4600 часа, а студентот се стекнува со 180 кредити. Според препорајките на ЕУ студиската програма е конципирана во два дела: теоретска и практична настава која се реализира преку предавања вежби, семинарски работи и задолжителна клиничка практика.

Теоретската настава е застапена со 1620 часа, а практичната со вкупно 2980 часа.

Студентите активно ги следат сите предвидени активности вклучувајќи ја и континуираната проверка на знаењата за да ги остварат предвидените кредити.

Студиската програма се состои од задолжителни и изборни предмети.

Програмата завршува со изработка и одбрана на дипломска работа. За да се пристапи кон изготвување на дипломската работа претходно треба да се положени сите предвидени задолжителни и изборни предмети. Дипломската работа се работи под надзор на ментор и се состои од писмена работа која јавно се презентира.

Во продолжение низ неколку табеларни прикази ќе бидат прикажани одредени карактеристични и за самоевалуацијата интересни податоци. Табелата 11 го прикажува бројот и структурата на ССС според половата припадност, каде е евидентно дека доминираат студенти од женски пол.

Табела 6. Број и структура на стручни стоматолошки сестри според пол

Учебна година	Вкупно запишани	женски	машки
2007/08	10	6 (60%)	4 (40%)
2008/09	20	13 (65%)	7 (35%)
2009/10	11	4 (36%)	7 (64%)
2010/11	21	11	10
2011/12	10	7	3

Следната табела 7. го прикажува осипувањето на студентите односно нивното преминување на другите студиски програми според генерациите, а карактеристично е тоа што најголем број од првобитно запишаните студенти потоа преминуваат на студиска програма за стручни забни техничари.

Табела 7.

Учебна година	Вкупно запишани	Бр. на студенти кои преминале на други студиски програми	Вкупно останати студенти	Број на дипломирани	%
2007/08	10	4	6	4	40%
2008/09	20	15	5	2	75%
2009/10	11	11	0	0	100%
2010/11	21	19	2	/	90,5%
2011/12	10				

Од табелата е евидентно дека има висок процент на преминување на студенти од една студиска во друга програма. Тоа се должи на непостоење на соодветна стимулација односно валоризација на овој стручен профил во Здравствениот систем на државата.

Табела бр.8 Вкупен број на часови по семестар - задолжителни - изборни предмети

ЗАДОЛЖИТЕЛНИ ПРЕДМЕТИ				ИЗБОРНИ ПРЕДМЕТИ		
СЕМЕСТРИ	ТЕОРЕТСКА	ПРАКТИЧНА	ВКУПНО	ТЕОРЕТСКА	ПРАКТИЧНА	ВКУПНО
I	180	300	480	/	/	/
II	150	375	525	90	0	90
III	135	420	555	/	/	/
IV	135	420	555	90	0	90
V	105	390	495	/	/	/
VI	105	525	630	30	150	180
вкупно	810	2430	3240	210	150	360

Компетенции со коишто се стекнуваат ССС по нивното дипломирање

Дипломираниот студент на студиската програма за стручни стоматолошки сестри се стекнува со знаења и вештин за пружање на услуги со кои на изесен начин учествува и во обезбедувањето на се вкупното здавје, преку промовирање на оптималното орално здравје, фокусирајќи се примарно на превенцијата на оралните промени и болести, но и на соодветната здравствена едукација.

Образовниот програм за стручните стоматолошки сестри обезбедува широка база на знаење со цел да се добие здавствен работник кој ќе биде едуциран и одговорен за превенција на оралните болести и промоција на оралното здравје во сите сегменти на популацијата.

Вештините со кои се стекнува стручните стоматолошки сестри вклучуваат:

Самостојно пружање на услуги /без супервизија/ -полирање на амалгамски пломби; отстранување на дентален плак; апликација и отстранување на привремени реставрации; отстранување на вишокот на цемент (субгингивално);отстранување на вишокот на амалгам (субгингивално);ставање и отстранување на конец за ретракција на гингивата; отстранување на сутури; инструкции за орална хигиена ; отстранување на забен камен и пигментации.

Услуги со индиректна супервизија /потребно е стоматологот да ја афторизира процедурата- ставање и отстранување на пародонтално пакување; ставање и отстранување на кофердам; ставање и отстранување на матрица; локална апликација на флуориди; апликација на подлога;

Услуги со директна супервизија потребно е стоматологот прво да ја постави дијагнозата да ја авторизира процедурата која треба да се изведе, цело време да биде во просторијата додека се изведува процедурата, да ја надгледува и контролира работата и да ја одобри работата на крајот пред пациентот да си оди/ - гингивална киретажа; отстранување на бондинг материјал (со спори насадни инструменти); залевање на фисури; надгледување на белење на забите; цементирање на привремени коронки.

Компетенции за оспособување на заедницата во зголемувањето на контролата над детерминантите на здравјето и индивидуално оспособување на луѓето да ја зголемат контролата над своето здравје.

Стектатите знаења и вештини за време на студиите стручните стоматолошки сестри ќе ги пласираат (извршуваат) во клиничката практика во приватните стоматолошки ординаци и државните ординации како помошен стоматолошки персонал.

Оценување на студентите за сите програми на прв циклус студии

Во текот на студирањето потребниот број на кредити студентот ги остварува преку континуирано и завршно оценување.

Се оценува секоја активност на студентот и тоа:

1. Редовност на теоретска настава,
2. Активност на теоретска настава,
3. Редовност на практична настава,
4. Активност на практична настава

Континуираното проверување на знаењето на студентите се одвива со помош на тестови, колоквиуми (два) и завршен испит. Студентот пристапува кон полагање откако ќе го реализира потребниот број бодови од континуираното оценување, така што завршната оцена се формира според вкупно освоените бодови.

Табела 10. Критериуми за оценување (бодови/ оценка)

до 59 бода	5 (пет) (F)
од 60 до 67 бода	6 (шест) (E)
Од 68 до 75 бода	7 (седум) (D)
од 76 до 84 бода	8 (осум) (C)
од 85 до 93 бода	9 (девет) (B)
од 94 до 100 бода	10 (десет) (A)

Согласно освоените кредитни бодови студентот добива завршна оцена изразена во бројка од 5 до 10, односно ЕКТС оценка F, E, D, C, B и A.

Оценувањето на знаењето на студентите се спроведува во три испитни сесии (февруари, јуни и септември), а според однапред утврдени колоквиумски недели, согласно календарот на активности и неработни денови што ги утврдува ННС пред почетокот на секоја учебна година. Овој распоред е во согласност со Универзитетскиот календар кој ги содржи рамковните одредби за почетокот и крајот на студиската година, термините за одржување на наставата, испитните сесии како и државните и универзитетските празници.

Студентска анкета

Студентската анкета се спроведе меѓу студентите по стоматологија во втора година (четврт семестар) врз група од 70 студенти избрани по методот на случаен избор. Нивните забелешки се однесуваат на следниве мерки:

1. Четвртиот семестар е преобремен и поради тоа тежок, па студентите бараат да се промени распоредот на предметите по семестри;
2. Вака спроведената анкета ја оценуваат како позитивна, сметаат дека колкоквиумите треба да се полагаат на секои два дена, а не секој ден како што е сега случај. Треба да се даде една седмица без обврски пред да започне колоквиумската седмица за да може добро да се подготват. Проодноста на тестовите да изнесува 50%.

3. Премногу напорно го оценуват полагањето колоквиуми секој ден
4. Колоквиумите да не се полагаат во неработен ден;
5. Несоодветнае проверката на знаењата, бидејќи не може да се подготват седум предмети во текот на една колоквиумска седмица;
6. Поголема ангажираност на соработниците на практичните вежби, покрај забните техничари;
7. Подобро ажурирање на веб страницата на факултет поради недоволниот број релевантни информации.

Б. Втор циклус универзитетски студии - Магистерски студии

Оваа студиска програма произлезе како неминовност во процесот на усогласување и градење на студиските програми со изменетите прописи во областа на образованието кои во континуитет го следат трендот на постојано адаптирање кон препораките и барањата на Болоњската декларација и останатите акти на ЕУ донесени во насока на создавање единствен Европски образовен простор, а прозлезени од посветеноста да се постигне оваа цел.

Постојаниот развој на биомедицинската, медицинската и стоматолошката наука што како последица нуди и генерира огромно количество на нови сознанија е втора причина и основа на создавање на оваа студиска програма чија цел е да се интегрираат знаењата со досегашните искуствени влогови и постигнати резултати во полето стоматологија, а сето тоа да се пренесе на студентот поставен како центар во процесот на учење.

Местото, улогата и поставеноста на последипломските студии на Стоматолошкиот факултет претставуваат основа за подигање на нивото за создавање на научни и специјализирани кадри, како за јакнење на кадровската основа на факултетот така и за создавање на кадри коишто ќе ги следат и применуваат најновите светски достигнувања и ќе пружат врвна стоматолошка здравствена заштита.

Во тој поглед на Стоматолошкиот факултет интензивно се работеше на токму преиспитувањето на постојните програми за постдипломски магистерски студии, односно основање на нова студиска програма за магистри по стоматолошки науки со интенција тие да прераснат во вистински редовни студии, односно да се организираат како континуирани студии со повисоко ниво на научно-истражувачка сложеност и повисоко ниво на оптовареност на студентите во даденото научно подрачје.

Во изминатиот период започна процесот на модернизација на постдипломските студии како втор циклус на студии согласно новиот Закон за високо образование со цел тие се повеќе да се инкорпорираат во системот на модерни и продуктивни студии според принципите на кредит-системот

На 6 седница ННС го усвои проектот за основање студиска програма од втор циклус од областа на стоматолошките науки на Стоматолошкиот факултет кој ги содржи сите потребни елементи заради усогласување со ЗВО и вградување на препораките од Болоњската декларација.

Одлука за усвојување на проектот за основање студиска програма од втор циклус од областа на стоматолошките науки беше донесена на 16-тата седница на Универзитетскиот сенат одржана на 29 декември 2009 год.

На 15 јануари 2010 година Одборот за акредитација донесе Решение за акредитација на новата студиска програма за магистри на стоматолошки науки, втор циклус на академски студии.

Оваа студиска програма им овозможува на студентите кои го завршиле првиот циклус на студии на Стоматолошкиот факултет да се оспособат за научно истражувачка работа, за современите технологии и достигнувања во стоматологијата и нивна примена во секојдневната практика, како и стекнување со вештини во иницирањето, имплементирањето и евалуација на научно-истражувачките проекти од областа на оралното здравје и заболувањата во орофацијалната регија.

Новата студиска програма од втор циклус е организирана како едногодишен двосеместрален курикулум со вкупно 60 кредити за едукација на магистри на стоматолошки науки од следните области: стоматолошка протетика, ортодонција, орална хирургија, максилофацијална хирургија, детска и превентивна стоматологија, болести на забите и ендодонтот и болести на устата и пародонтот.

Првата генерација студенти по новата студиска програма за втор циклус на студии се запиша во учебната 2010/2011 година, вкупно 31 студент, а во учебната 2011/2012 година бројот на запишани студенти е видно зголемен и изнесува 48 студенти. Заклучно со декември 2012 година на Стоматолошкиот факултет во Скопје новата студиска програма за втор циклус студии ја завршиле вкупно 32 студенти.

В. Трет циклус универзитетски студии - Докторски студии -

Истовремено во овој период започна и процес на изготвување студиска програма за организирање на докторски студии како трет циклус на студии согласно Законот за високо образование според кои се напушта досегашниот модел на стекнување со научен степен доктор на стоматолошки науки со пријавување и одбрана на докторска дисертација.

Студиската програма за докторски студии е програма со која тие се организирани како настава за докторанди, со јасно поставени елементи за подрачјата на истражување, определено времетраење на студиите и определено време и постапка за изготвување на докторската дисертација.

Со оглед на сериозноста и значењето на докторските студии истите се регулирани за сите единици на Универзитетот со единствени акти, како што е Правилникот за условите, критериумите и правилата за запишување и студирање, донесен на Универзитетскиот сенат на 18 седница од 22.2.2010 година, а самата постапка за пријавување, изработка и одбрана на докторската дисертација е дефинирана и во Статутот на Универзитетот.

Основни карактеристики на третиот циклус студии се следните:

Воведување коменторство со можност за институционална соработка, курсеви за стекнување на генерички знаења, организирање работилници, семинари и симпозиуми за следење на напредувањето на докторандот.

Наставно-научниот совет на факултетот на седницата одржана на 17.12.2009 година ја разгледа и усвои предлог - студиската програма за докторски студии на Стоматолошкиот факултет .

Одборот за акредитација на 35-тата седница одржана на 24.02.2011 год. донесе решение со кое се акредитираат тригодишните студии за трет циклус докторски студии по стоматологија Со завршувањето на третиот циклус студии и одбрана на докторскиот труд студентот се стекнува со научен степен доктор на стоматолошки науки.

Воведувањето на третиот циклус - докторски студии како вистински студии со напуштање на досегашниот начин на стекнување докторат на науки, претставува една од најзначајните реформи во високото образование на Република Македонија, па оттаму, и на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Воспоставениот модел на докторски студии на УКИМ, по примерот на развиените европски универзитети, е прв од ваков вид, не само во државата, туку и на Балканот. Истовремено, концептот за организирање на докторските студии во Школа за докторски студии е една од основните карактеристики на интегративното дејствување на Универзитетот.

Докторските студии траат три години, што изнесува 180 ЕКТС-кредити.

Студиските програми се состојат од:

1. обука за истражување, што изнесува 30 ЕКТС-кредити;
2. едукација, што изнесува 30 ЕКТС-кредити;
3. пријава, изработка и одбрана на докторската дисертација, што изнесува 120 ЕКТС-кредити.

Обуката за истражување опфаќа:

- три предмети за стекнување генерички знаења и вештини за истражување, што изнесува 12 ЕКТС-кредити (сите предмети од оваа група изнесуваат 4 кредити), и тоа: предметот научноистражувачка етика, еден предмет од групата предмети методологија на истражување и уште еден предмет од понудената листа на други предмети од обуката за истражување, која, по предлог на носителите на студиските програми, ја потврдува Универзитетскиот стручен совет за докторски студии;
- докторски семинари, конференции и работилници од истражувачка практика, што изнесува 18 ЕКТС-кредити

*Едукацијата опфаќа предмети од полето, областа и од потесната област на истражување, што изнесува 30 ЕКТС-кредити. Структурата на студиските програми за докторски студии, распоредена по семестри може да се види и од табелата дадена во делот *Студиски програми*.*

Официјалниот почеток и работата на Школата за докторски студии на Универзитетот, беа означени со првото предавање од обуката за истражување на третиот циклус - докторски студии, насловено „*Универзитетот, науката и етиката - концепција и практика на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје*“ кое го одржа ректорот проф. д-р *Велимир Стојковски*.

Овој значаен настан се одржа на 1 декември 2011 година во големиот амфитеатар на Филозофскиот факултет, во присуство на првите запишани кандидати, раководството на УКИМ, декани на факултетите, директори на научните институти, раководители на студиските програми од трет циклус студии, наставно-научни кадри, вработени на Универзитетот, претставници на медиумите, а пред аудиториумот се обрати и министерот за образование и наука м-р *Панче Кралев*.

Докторските студии на Стоматолошкиот факултет се организирани во тригодишен курикулум кој се одвива низ шест семестри.

- I година: основни (генерички) предмети (12 ECTS), работилници и семинари (4 ECTS), работење на докторската теза (14 ECTS), предмети од подрачјето, предмети од полето на истражување, специфични предмети од потесната област организирани во модули (30 ECTS);
- II година: Научноистражувачка работа - изработка на докторската дисертација (подготвување, поднесување на пријавата за темата за докторската дисертација, истражување и објавување резултати (53 ECTS) научна активност- учество во публикации на научен труд, докторски семинар со презентација на извештај, годишна конференција (4 ECTS) и работилница за истражувачка практика (3 ECTS);)
- III година: Научноистражувачка работа (истражување и објавување резултати, пишување на тезата -53 ECTS), научна активност (докторски семинар со презентација на извештај, годишна конференција - 4 ECTS) и работилница за истражувачка практика (3 ECTS).

Според својата структура последипломските докторски студии по стоматологија се прилагодени спрема европскиот систем за пренос на кредити.

I -година	II - година	III - година
Општи генерички предмети (12 ECTS);		
Еден задолжителен предмет од подрачјето на истражување и два изборни предмети од полето на истражување, специфични предмети од потесната област од модулот (30 ECTS)		
Истражување (подготовка на докторската теза за поднесување) (14 ECTS) Работилници и семинари со презентации, годишна конференција - извештаи (4 ECTS),	Истражување (изработка на докторска теза консултација на литература, воведување метод на работа, истражување и објавување резултати 53 ECTS); Работилница за истражувачка практика(3 ECTS) Работилници и семинари, годишни конференции (4 ECTS);	Истражување (објавување резултати, оформување на дисертацијата, финализација на тезата (53 ECTS); Работилници за истражувачка практика (3 ECTS) Работилници и семинари, презентација на извештај, годишни конференции (4 ECTS);
60 кредити	Консултации со менторот 60 кредити	Консултации со менторот 60 кредити

Предметите кои се слушаат во **првиот** семестер, а припаѓаат на групата општи(генерички) предмети ги организира и изведува УКИМ. За следење на предметите за стекнување на генерички знаења е понудена следната предлог листа на предмети.

Во **вториот** семестер наставата во областа на истражување се изведува според модуларен систем. Заради разноликоста и специфичноста во одредени области понудени се изборни предмети од 7 области кои се организирани во 4 модули. Во модулите бројот на предметите се движи од 9-23 и во него се содржани предмети од подрачјето, предмети од полето на истражување, специфични предмети од потесната област. Секој од предметите

носи 10 кредити. Структурата на модулите кои ја сочинуваат студиската програма се следни:

о Реконструктивно протетска стоматологија или А модул
Овој модул ги апсорбира предложените предмети од областа на клиничка и претклиничка фиксна и мобилна протетика.

о Модул Б или превентивно-реставративна и интерцептивна стоматологија.
Структурата на овој модул ја сочинуваат предмети од областа на детска и превентивна стоматологија, ортодонција, дентална патологија и терапија.

о Модул за орофацијална хирургија или модул В ги содржи предложените предмети од областа на орална и максилофацијална хирургија.

о **Модул за болести на устата и пародонтот или модул Г** го сочинуваат предмети од областа на оралната патологија и пародонтологија.

А - модул или реконструктивно протетскиот модул го сочинуваат два (2) задолжителни и девет (9) изборни предмети од областа на мобилна и фиксна протетика(5+4). Кредитите кои треба да ги собере студентот кој го запишал овој модул е 30 кредити. Задолжителните кредити носат по 10, а изборните по 5 кредити.

Б - модул Б или модул за превентивно-реставративна и интерцептивна стоматологија. Студентите кои ќе го посетуваат овој модул ќе имаат можност да слушаат и полагаат два задолжителни предмети и да изберат два изборни предмети од понудените дваесет и три предмети. Изборните предмети ги одбира кандидатот од понудената листа по сопствен избор. Од областа на детска и превентивна стоматологија понудени се 9 изборни предмети, од ортодонција 5 и од областа на дентална патологија понудени се 9. Задолжителните предмети бројат 10 кредити, а изборните по 5.

В - модул или модул за орофацијална хирургија. Неговата структура ја сочинуваат два задолжителни и четиринаесет изборни предмети од областа на орална и максилофацијална хирургија. Задолжителниот и изборните предмети носат ист број кредити како кај претходните два модула.

Г - Модул или модул за болести на устата и пародонтот структурно е изграден од два задолжителни и 10 изборни предмети од областа на пародонтологија и орална медицина и патологија. Бодовната вредност кај задолжителните и изборните предмети е идентична како кај сите претходни.

Предметите од модулот можат да бидат избрани од кандидатите според сопствениот интерес и потреба, но изборот што ќе го направи докторандот кореспондира со областа во која кандидатот ќе докторира т.е. со пријавената тема.

Докторските студии се одликуваат со флексибилност која подразбира избор на предмет од друг модул за кој кандидатот смета дека ќе му биде од корист во изработката на докторската теза. Но, студентот е обврзан изборот на модулот што ќе го направи да биде компатибилен со темата на докторската теза. За овој вид активност студентот е должен да добие согласност од менторот. Листата на изборни предмети е постојано отворена, таа може да се дополнува и менува со нови предметни содржини.

Во третиот семестар започнатата научноистражувачка работа од првата година се интензивира, а студентите се ангажирани во главно со истражување од кое подоцна ќе произлезе докторската теза.

Во тригодишната студиска програма докторандот задолжително треба да спроведе истражување. За тоа се планирани 120 кредити кој студентот задолжително треба да ги собере.

Во вториот семестар се организира теоретска и практична настава по системот на модули. Откако студентот ќе ги положи сите испити предвидени предмети со предложената програма (општите и предметите од изборниот модул), може да ја пријави темата за докторската дисертација т.е. пријавата на темата следи до крајот на II семестер, најдоцна пред завршување на третиот семестер.

I-генерација учебна 2011/12 (септември)

На Стоматолошкиот факултет во Скопје досега има запишано 3 генерации студенти два на редовните конкурси (септември, учебна 2011/12, септември учебна 2012/13 година и еден на дополнителниот конкурс (февруари, учебна 2011/12)

На редовниот конкурс учебна 2011/12(септември) конкурираа вкупно 16 кандидати. Од нив условите ги исполнија 10 кандидати кои подоцна беа запишани на III циклус студии-докторски студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Во текот на студирањето студиите ги напуштија два кандидати т.е. се откажаа. Денес од првата генерација наставата ја следат осум кандидати. Според потекло и националност три студенти се Албанци од Приштина, еден од Генерал Јанковиќ и четири се Македонци од Скопје. Сите студенти од првата генерација ги следат редовно студиите имено ги имаат положено сите генерички предмети со што се здобија со 12 кредити, и имаат положено по два изборни и два задолжителни предмети. Задолжителните предмети носат по 10 ЕКТС кредити, а изборните по 5 ЕКТС кредити. Вкупниот збир кредити од обуката за едукација изнесува 30 ЕКТС. Заедно предметите од обуката за истражување и обуката за едукација изнесува 42 кредити. Седум студенти од оваа генерација во ноември 2012 година присуствуваа на есенскиот семинар со power point презентација со која ги прикажаа своите првични искуства во идејата за изработка на докторскиот труд. За ова учество кандидатите земаа уште 2 ЕКТС кредити. Еден од кандидатите не го посети семинарот. Презентациите ги оценуваше комисија од три члена од кои еден член е менторот, вториот член е раководителот на студиската програма и третиот член наставник од Стручниот совет за докторски студии. Истите кандидати на летниот семинар во април 2013 ќе учествуваат со годишна конференција за кој ќе добијат 2 кредити. На модулот од превентивно реставративна стоматологија и ортодонција се вклучени 4 кандидати, на модулот стоматолошка протетика два кандидати, и еден на модулот орална патологија и пародонтологија.

За оваа генерација студенти беа акредитирани 11 наставници од сите области вклучени во модулите. Менторите се активни наставници на Стоматолошкиот факултет, а три ментори се акредитирани професори во пензија.

II-генерација учебна 2011/12 (февруари)

На вонредниот конкурс учебна 2011/12(февруари) конкурираа вкупно 17 кандидати. Од нив условите ги исполнија 14 кандидати кои подоцна беа запишани на III циклус студии-докторски студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Денес од втората генерација наставата ја следат 14 кандидати. Еден студент е Албанец од Скопје, и тринаесет се

Македонци од Скопје. Поголемиот дел од студентите од втората генерација ги следат редовно студиите имено ги имаат положено сите генерички предмети со што се здобија со 12 кредити. Делумно од нив имаат положено од задолжителните или изборните предмети кои припаѓаат на обуката за едукација. Два студенти од оваа генерација ќе присуствуваат налетниот семинар во април 2013 со power point презентација со кој ќе ги прикажат идеите за изработка на докторскиот труд. За ова учество кандидатите ќе освојат уште 2 ЕКТС кредити.

За оваа генерација студенти се акредитирани 11 наставници од сите области, кои можеа да апсорбираат вкупно 29 кандидати. Во оваа генерација еден од студентите има коментор надвор од Стоматолошкиот факултет, т.е. од Градежен факултет и два кандидати имаат коментор професор од Стоматолошкиот факултет во Ниш, од областа на Стоматолошкиот факултет.

На модулот од превентивно реставративна стоматологија и ортодонција се вклучени 5 кандидати, на модулот стоматолошка протетика 5 кандидати, два кандидати на модулот орална патологија и пародонтологија и на модулот орална и максилофацијална хирургија 2 студенти.

III-генерација учебна 2012/13 (септември)

На редовниот конкурс учебна 2012/13 конкурираа вкупно 3 кандидати. Условите ги исполнија сите кандидати кои беа запишани на III циклус студии-докторски студии на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Сите студентите од третата генерација се магистри имаат освоено 60 кредити и директно стартуваат со работа на докторската теза. Два студенти од оваа генерација ќе присуствуваат на летниот семинар во април 2013 со power point презентација со кој ќе ги прикажат идеите за изработка на докторскиот труд. За ова учество кандидатите ќе освојат уште 2 ЕКТС кредити.

За оваа генерација студенти се акредитирани наставници од сите области на Стоматолошкиот факултет во Скопје. Еден коментор е од Фармацевтскиот факултет од Скопје и еден ментор – акредитиран професор од Медицинскиот факултет во Скопје.

Научната титула по завршувањето на студиите и одбраната на докторската дисертација, е доктор на стоматолошки науки, со назнака и на областа на истражување: доктор на стоматолошки науки-стоматолошка протетика; доктор на стоматолошки науки-орална и максилофацијална хирургија; доктор на стоматолошки науки- орална патологија и пародонтологија доктор на стоматолошки науки-превентивно-реставративна стоматологија и ортодонција.

Нивото на високообразовните квалификации во националната рамка кое го достигнува студентот по завршувањето на третиот циклус студии – докторски студии, е VIII.

Г. Специјализации по стоматологија

Согласно Законот за здравствена заштита, здравствените работници со завршен Стоматолошки факултет, односно дипломирани доктори по стоматологија можат да специјализираат, односно субспецијализираат од определени гранки на стоматологијата. На факултетот се организира и спроведува стекнување со специјализација и субспецијализација преку кои дипломираните стоматолози ги продлабочуваат веќе стекнатите и се стекнуваат со нови знаења од потесната област на стоматологијата.

Специјализацијата и субспецијализацијата се врши според планови и програми што ги донесува Наставно-научниот совет на Факултетот, а ги потврдува Министерството за здравство.

Специјализацијата трае најмалку две, а најмногу 4 години зависно од специјалноста, а субспецијализацијата трае најмногу 1 година.

Со завршување на обврските од стручната програма и со полагање на специјалистички испит, лицето се стекнува со стручен назив специјалист во одредената област на стоматологијата, а со положување на субспецијалистичкиот испит се стекнува со стручен назив субспецијалист во потесната стручна област од стоматологијата.

На Стоматолошкиот факултет во Скопје, дипломираните стоматолози можат да специјализираат и субспецијализираат на следните гранки на специјалност со следно времетраење:

1	Детска и превентивна стоматологија	36 месеци
2	Максилофацијална хирургија	48 месеци
3	Орална хирургија	36 месеци
4	Ортодонција	36 месеци
5	Стоматолошка протетика	36 месеци
6.	<i>Реконструктивна дентална стоматологџа</i>	24 месеци
7.	<i>Ендодонција</i>	24 месеци
8.	<i>Пародонтологија</i>	24 месеци
9.	Орална медицина и патологија	24 месеци

Субспецијализации на Стоматолошкиот факултет по следните потесни специјалности:

Ред. Бр.	Назив	По основ на специјализација	Траење во месеци
1.	Протетика во детска возраст	Детска и превентивна стоматологија Стоматолошка протетика	12
2.	Орална имплантологија	Орална хирургија Стоматолошка протетика Пародонтологија	12
3.	Реконструктивна вилично-лицева протетика	Стоматолошка протетика	6

Наставнички и соработнички кадар

Во реализацијата на студиските програми на Стоматолошкиот факултет во Скопје во периодот кој е предмет на евалуација учествуваа вкупно 22 наставници од кои 10 редовни професори, 6 вонредни професори и 6 доценти и 54 соработници од кои 18 со докторат. Бројот на академскиот кадар одговара на потребите за реализација на наставно-образовниот процес. Наставно-научниот кадар учествува во реализацијата на последипломската студиска програма, работа со специјализанти, постдипломци, докторанти, менторства на дипломска работа и секојдневна здравствена апликативна дејност.

За реализација на одделни предметни програми на Факултетот, високообразовна дејност вршат и лица избрани во звања од Медицинскиот факултет во состав на Универзитетот Св. Кирил и Методиј, како и лица избрани во звања од Природно-математичкиот факултет во Скопје во состав на Универзитетот.

Дидактички простор

Својата едукативна и стручно апликативна дејност Стоматолошкиот факултет ја изведува во наставните бази, и тоа претклиниките и клиниките во состав на ЈЗУ Универзитетски Стоматолошки клинички центар Св.Пантелејмон Скопје и ЈЗУ Универзитетска Клиника за максилофацијална хирургија . Меѓусебните права и обврски на Факултетот и јавните здравствени установи како наставни бази се уредени како што кажавме погоре со посебни спогодби.

Денес, Стоматолошкиот факултет финансиски покрива 65% од просторот во ЈЗУ Стоматолошки клинички центар Св. Пантелејмон за што целосно ги плаќа комуналните трошоци. Сметаме дека ова е голема сума и во иднина би требало да се преуреди меѓусебниот договор на Факултетот со ЈЗУ.

Предклинички лаборатории (сали)	Предмети	Опрема
За мобилна протетика	Анатомија на вилицы и заби Претклиничка мобилна протетика (тотална протеза) Претклиничка мобилна протетика (парцијална протеза) Гнатологија	10 работни места, 10 фантоми за работа на студент, 100 модели со парцијална, тотална беззабност и со сите заби, 10 микромотори со колењаци и турбини, 30 артикулатори, 1 политуб, 1 гипстример, паралелометар, кивети, лажици за отпечатоци, ножиња за гипс, ножиња за восок, технички клешти, шпакли, ножиња
За фиксна протетика	Претклиничка фиксна протетика I Претклиничка фиксна протетика II	Комплет симулационо работно место (10), колењак плав (10), глава за колењак (10), насадник (2), колењак црвен (10), нож за моделација (10)
За болести на забите и ендодонтот	Предклиничка кариологија Претклиничка ендодонција	Комплет работни симулациони места со турбини, колењаци, микромотори и комплунзи (10). Лабораториски столчиња со држач за пешкири (10). Стоматолошки прегледи (10). Нагледни модели за ендодонција (7). Нагледни модели за кариологија со препарации (20). Симулационен модел за горна вилица (1). Школска табла (1). Миксер за амалгам (1). Хелио лампа (1), светлосен микроскоп (1), материјали за реставративни процедури , инструменти И материјали за ендодонтска терапија.
Објект стар деканат (компјутерска училница)	База на испитни прашања за сите наставни предмети	Сервер, компјутери (32), постолја за компјутери (32)
Библиотека		Над 8000 книги, стручни списанија и друга литература, 2 компјутера, 20 места

Стоматолошкиот факултет за извршување на својата дејност ги користи и следниве простории:

1. Амфитеатар со 120 слушатели-154м²
2. 2 предавални со по 30 места-54 м² и 24 м²
3. 11 кабинети и соби за асистенти-вкупно 159 м²
4. рендген кабинет-70 м²
5. фотолабораторија-10,51 м²

6. амфитеатар за 150 слушатели-150 м²
7. библиотека со 20 места-82 м²
8. 4 предклинички сали и тоа:
 - Клиника за орална хирургија: 1 предклиничка сала со 3 фантоми за стоматолошка едукација-80,28 м²
 - Клиника за дентална патологија: 1 предклиничка сала со 10 фантоми за стоматолошка едукација-33 м²
 - Клиника за протетика: 2 предклинички сала со по 10 фантоми за стоматолошка едукација-28,01 и 33 м²
9. Едукативен центар со 10 заботехнички места за студент-50 м²
10. Компјутерска училница-центар со 32 работни места со површина -90 м²
11. Кабинети: 22 и 20 соби за асистенти со површина од 605 м²

Научно истражувачка дејност

Научно-истражувачката дејност е една од трите основни дејности на Стоматолошкиот факултет и претставува значаен развоен фактор и од тука неминовно е научниот потенцијал на Стоматолошкиот факултет максимално да се ангажира, да се стимулира и да се стави во функција на трансферот на нови знаења и технологии, во функција на максимален развој на стоматолошката наука, а од тука и нејзина апликативност во секојдневната стоматолошка практика. Тргувајќи од значењето на научно-истражувачката дејност од една страна, како и недоволната грижа и интерес за нејзиниот развој од друга страна, мора да се констатира дека, за жал, немаме некои позначајни резултати.

Во периодот за кој се дава извештајот заврши реализација на единствениот научно-истражувачки проект одобрен и финансиран од Министерството за образование и наука на тема: “Корелација помеѓу орална хигиена pH на плунката и дентален плак во фреквенцијата на кариесот и негова контрола преку современи превентивни мерки кај различна популација, (Македонија и Грција)”.

Погоренаведеното не значи дека наставнонаучниот кадар не конкурирал за одобрување на научно истражувачки проекти на конкурсите во Министерството за образование и наука. Секоја година има по три до четири апликации, но веројатно поради недостаток на финансиски средства тие не беа прифатени.

Заклучок

Како заклучок од направената самоевалуација може да се истакне дека:

1. Како резултат на ангажманот на наставниците и соработниците, теоретската и практичната настава на Стоматолошкиот факултет во Скопје се одвива на потребното задоволително ниво, како според квалитетот така и според квантитетот;
2. Кадровската екипираност на факултетот е солидна. Се работи за наставници коишто се експерти и стручњаци во својата област. На факултетот е вработен и стручен соработнички кадар којшто е остручен и способен во секој момент да биде вклучен во изведувањето на сите дејности на факултетот, кои се драгоцен потенцијал во којшто факултетот инвестирал;

3. Покриеноста на теоретската и практичната настава со учебници и повеќе видови практикуми по скоро сите предмети несомнено дека допринесува кон задоволителната проодност и просек во полагањето на испитите од страна на студентите;
4. Факултетот располага со релативно добро опремени претклинички вежбални во поглед на нивната техничка и материјална покриеност, со што претклиничките практични вежби се реализираат успешно и целосно. Клиничките вежби, за жал, неможе целосно да се реализираат од едноставна причина на недоволен број пациенти коишто се согласуваат да бидат третирани од страна на студентите. Наш предизвик и стремеж во иднина, останува да се направат дополнителни напори и практичните вежби со пациенти за студентите во погорните години на студиите да ги пополниме според нашите потреби и видувања, за да профилираме кадар способен ведаш да започне со изведување на повеќето видови стоматолошки интервенции.

Предлог за корективни мерки

Најпрво ќе бидат разгледани корективните мерки за надминување на слабостите кои не се во врска со финансиските можности, а се однесуваат на организациска природа и не би требало да претставуваат проблем за реализација. Како генерален став можат да се наведат следниве организациски слабости:

Постоење на одреден степен на неодговорност и склоност кон импровизација во реализирањето на наставата. Имено, и покрај тоа што пред почетокот на секој семестар на наставниците им се доставува на разгледување предлог-распоредот на теоретската и практичната настава (вежбите), кој го разгледуваат и даваат предлог за измени, по што коригираниот распоред се усвојува и поставува на факултетската веб страница, одделни наставници и соработници не го почитуваат, туку самоволно прават измени во истиот.

Постои нередовност во евиденцијата и документирањето на активностите на наставниот процес. Овде се мисли на доцнење во доставувањето на документите за остварените активности на наставниците, односно соработниците, како и на студентите до службата на студентски прашања (списоците за редовност, како и пријавите за положените испити, со пропратните формулари каде што треба да бидат наведени поените освоени по сите основи). Не се ретки случаи и на губење пријави. Поради ова најмногу трпат студентите, кои поради своите некомплетни досиеа не можат да ги регулираат своите обврски (заверување и запишување семестар), ниту пак да реализираат некои свои права (на пример, добивање на уверенија за положени испити); овде е особено непријатен проблемот кога студентот ќе дипломира, а му недостасува некоја од пријавите, поради што не може да му се издаде уверение за дипломирање. Овде решение би било можеби воведувањето на некаква процедура за евиденција на активностите во рамките на наставниот процес, во која прецизно би се дал начинот и формуларите за внесување на поените освоени по било која основа.

Поголемо ангажирање на раководителите на катедрите во водењето на евиденцијата од спроведувањето на теоретската и практичната настава. Имено, потребно е секој наставник да има евиденција во предметот којшто го предава колку студенти пристапиле кон полагање и колку од нив положиле, а колку не го положиле испитот. При тоа потребно е да се извади и просекот на оцените со кои студентите положиле на соодветниот предмет.

На овој начин ќе имаме поточна евиденција и увид во ефикасноста и проодноста на секој поединечен предмет. Во рамките на оваа мерка потребно е да се спроведува и анонимна анкета меѓу студентите по случаен избор која би била редовна постапка во одредени

студиски години за да се чуе мислењето на непосредните корисници на наставнообразовниот процес.

За воља на вистината мора да се каже дека постои несериозност и кај студентите, коишто често доцнат во регулирањето на своите обврски (пријавување и запишување на семестар, пријавување на испити и сл.). Надминувањето на овој недостаток можеби ќе оди најтешко, бидејќи не зависи од наставно-научниот кадар на Факултетот, но сметаме дека со примената на iKnow системот ова ќе се надмине.

Факултетот објективно не располага со сопствен простор во рамките на ЈЗУ Стоматолошки клинички центар, па оттука се јавуваат потешкотии во однос на изведувањето на теоретската и практичната настава. На мислење сме дека најоптимално решение би било да се направи физичка поделба на просторот со ЈЗУ со тоа што точно би се знаело со колкава површина и со кои простории располага факултетот. Накратко кажано нерешените имотно правни работи со ЈЗУ Стоматолошки клинички центар Св. Пантелејмон претставуваат дополнителна потешкотија за нормално функционирање на факултетот.

Во овој контекст не може, а да не се споменат проблемите и недоразбирањата од сите можни аспекти со Универзитетскиот стоматолошки клинички центар Св. Пантелејмон како недоразбирање во поглед на правата и обврските од двојниот работен однос, посебно времето на пензионирањето на професорите, така и во поглед на изведување и реализирање на наставно-образовниот процес. Во иднина како една од главните задачи е да се надминат овие недоразбирања со Универзитетскиот стоматолошки клинички центар Св. Пантелејмон, поточно недоразбирањата со раководството на оваа институција која претставува основна наставна база на Факултетот и која согласно Закон е обврзана на функционална поврзаност со факултетот, посебно во обезбедувањето на услови за непречено реализирање на студиските програми на Стоматолошкиот факултет ќе се надминат, а се со цел непречено и квалитетно создавање на стоматолошки кадар на доскоро единствениот, првиот и најстар Стоматолошки факултет во земјава.

Што се однесува до полагањето на колоквиумите и испитите, препорачуваме секој наставник по завршување на испитниот рок да достави детален извештај за бројот на студентите кои го слушале предметот, ги положиле колоквиумите, односно испитот и просечната оценка што притоа се добила на крајот од секој испитен рок.

Комисија за самоевалуација на Стоматолошкиот факултет во состав:

1. Проф. д-р Марија Зужелова	с.р
2. Проф. д-р Владимир Поповски	с.р
3. Проф. д-р Киро Ивановски	с.р
4. Проф. д-р Мира Јанкуловска	с.р
5. Доц. д-р Илијана Муратовска	с.р
6. Панев Дејан, студент	с.р
7. Анета Михайлова, студент	с.р